

בס"ד, כ"ט בתשרי התש"פ
28 באוקטובר 2019
תיק מס' 79141

פסק דין

בעניין שבין	לבין
בעל רכב	בעל רכב
- התובע	- הנתבע

1. רקע מוסכם

ב5/6/2019, נסע התובע [להלן "הנתבע"] ברחוב. הרכב של הנתבע [להלן "הנתבע"] חנה בצד הרחוב בין מספר רכבים חונים. כשהתובע עבר בנסיעתו ליד רכבו של הנתבע, פתח הנתבע את הדלת ופגע ברכבו של התובע, ושני הרכבים ניזוקו. הצדדים החליפו ביניהם פרטים, והנתבע אישר לתובע לברר את עלות הנזק עם שמאי. התובע פנה לשמאי, שאמד את עלות הנזק ב 6741 ₪. שכר טרחת השמאי היה 500 ₪. לאחר שהתובע ראה שהתשלום מתעכב, הוא פנה לבית הדין. הנתבע שילם את הוצאות האגרה 200 שקלים.

2. טענות התובע

התובע טוען שהנתבע חייב לשלם לו:

- עבור הנזק שנגרם, כפי הסכום שקבע השמאי – 6741.33 ש"ח.
- עבור עלות דו"ח השמאי 500 ש"ח.
- עבור עוגמת הנפש והטירחה שנגרמה לו עקב הפסד ימי עבודה – הצורך ללכת לשמאי, ולהתייעץ עם בוחני דרכים, הזמן הרב שנמשך ההליך, והצער שבהליך 1000 ש"ח.
- סך כל התביעה – 8241.33 ש"ח.

התובע טוען שנסע בזהירות ובמהירות ההולמת את אופיו של הרחוב. כיוון שהרחוב מתעקל, לא ניתן לנסוע בו במהירות. כמו"כ טענתו ששמר מרחק ראוי מהרכבים החונים. האחריות לפגיעה היא על הנתבע, כיוון שעל בעל הרכב החונה מוטלת האחריות לבחון שהוא יכול לפתוח את הדלת. משלא נהג כך, עליו לשאת באחריות הנזק.

3. טענות הנתבע

הנתבע, לא שילם כיוון שרצה לבחון בבית דין על פי דין תורה, האם אכן הוא חייב בנזק. טענתו לפטור:

עמוד 1 מתוך 4

- א. התובע נסע שלא בזהירות וצמוד מידי לרכבו, ועל כן נגרמה התאונה.
ב. התובע נסע במהירות שאינה מתאימה למקום, דבר שהגביר את עוצמת הפגיעה.
ג. לפי החוק, ברחוב כזה יש לנסוע בתוספת זהירות, והתובע לא עשה כן.
ד. העיכוב שנגרם בתשלום כלל לא קשור אליו. הוא עשה את המאמצים שנדרשו ממנו. מה שעיקב היה הערכת השמאי, שהסתיימה רק ב30/7.

4. נושאי הדיון:

- א. על מי מוטלת חובת האחריות לתאונה?
ב. האם טענות הנתבע המתבססת על השערות שהתובע לא היה זהיר [נסע קרוב מידי ובמהירות] פוטרות אותו מתשלום?
ג. האם יש לשלם פיצוי על עוגמת נפש?
ד. על מי מוטל תשלום האגרה?

5. דיון

- א. על מי מוטלת האחריות במקרה של נהג חונה שפותח את הדלת ועשה תאונה עם רכב נוסע?
החוק במדינת ישראל מטיל את האחריות על הנהג החונה:
תקנה 80 לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961, אוסרת על פתיחת דלת, במקום בו הדלת מהווה הפרעה לתנועה:

"פתיחת דלת וסגירתה -

(א) לא יפתח אדם את דלתו של רכב אלא לאחר שנקט כל אמצעי הזהירות הדרושים להבטחת שלומם של עוברי דרך.

בנידון דידן, הנתבע, הודה שלא עשה את כל המאמץ הראוי לבדיקה האם מגיע רכב. לדבריו יש להוציא את הראש מהחלון בשביל לוודא זאת, וזוויית הראיה ברחוב קשה. כיוון שהוא מודה שהוא היה צריך להיות זהיר ולא נזהר כראוי, הרי שבאחריותו הנזק כיוון שלא נקט את כל אמצעי הזהירות.

אף שהוא לא התכוון להזיק, חובתו לפצות על הנזק שגרם, כמבואר בגמרא בב"ק כו. "אדם מועד לעולם בין ער בין ישן", ובאם הוא פתח את הדלת על רכב שחלף, וכתוצאה מכך נגרם נזק לרכב שחלף, הרי שהוא מזיק בידיים על אף שלא כיוון לכך ולא רצה בכך, וחייב לשלם. וכך נפסק בשו"ע בחו"מ סימן שעח סעיף א - "אסור להזיק ממון חבירו ואם הזיקו אע"פ שאינו נהנה חייב לשלם נזק שלם בין שהיה שוגג בין שהיה אנוס".

עמוד 2 מתוך 4

ב. האם יש לפטור את הנתבע שמא התובע לא היה זהיר דיו?

הנתבע טוען שיתכן שהתובע פשע וכביכול הזיק את עצמו, ולכן אין המזיק בפועל יוצר את ההיזק אלא התובע בחוסר זהירותו.

הטענה מתבססת על השערה [כפי שאמר הנתבע במפורש בדיון] – שנזק כה גדול לא היה נגרם אם התובע, או כל נהג אחר, היה נוסע בזהירות ובמהירות ראויה. הנחת יסוד זו כלל אינה מוכרחת. בהחלט יתכן שגם נסיעה במהירות של 15-20 קמ"ש תגרום לנזק כזה.

לגבי הטענה שהנתבע נסע בצמוד לרכבים החונים, על פי ממצאי הנזק בדלת: יתכן וגם אם התובע היה נוסע במרחק הראוי היה מתרחש אותו נזק, ואין הכרח על פי ניתוח הממצאים שהנזק נגרם בשל הנסיעה הקרובה. שנית, לתובע יש ראייה לכך שהנתבע פתח את הדלת בפתאומיות, מכך שהנזק למכוניתו החל רק אחרי הפנס, דהיינו אחרי שחלק מהרכב הנוסע כבר חלף על פני דלת הרכב החונה. שלישית, לפי החוק, אין איסור לנסוע קרוב לרכבים חונים, אלא יש חובת זהירות כללית. האחריות להיזהר מוטלת בעיקר על המצוי ברכב החונה. רביעית, אין ודאות שאכן התובע נסע קרוב לרכבים החונים באופן מיוחד, אדרבה, התובע עצמו טען בטענת ברי שנסע באופן זהיר. אם כן הטענות לחוסר זהירות אינן מבוררות דיין, לכן הן טענות שמא, שאינן מוציאות מברי של התובע שאכן נסע בזהירות. יש לצרף לדברים אלו את העובדה שהנתבע גם מודה שיש לו חלק מהאחריות בכל מקרה, רק מסתפק או טוען שגם לשני יש אחריות. משכך, יש להתייחס לטענת הברי מול טענת השמא, כטענת "מנה לי בידך שהלוייתך או שהפקדתי בידך והלה אומר יודע אני שהלוייתי מנה או שהפקדת אצלי ואיני יודע אם החזרתי לך אם לאו חייב לשלם" (שו"ע חו"מ עה, ט).

ג. עגמת הנפש:

לפי ההלכה, ברירת המחדל היא שאין לחייב על עגמת נפש, וחייב כזה ישנו רק במקרים חריגים. בנידון דידן הנתבע פעל באופן סביר, ועל כל פנים – לא באופן חריג מאוד, ואין לחייבו לפצות על עוגמת הנפש. לכן טענת התובע לעגמת נפש נדחית.

ד. הוצאות משפט:

לפי הנהוג ברשת בתי הדין ארץ חמדה גזית, כאשר שני הצדדים מתנהגים כשורה במהלך הדיון בבית הדין, אזי שניהם נושאים בשווה באגרת בית הדין, וכל אחד נושא בעצמו ביתר הוצאות שהיו לו.

בנדון דידן, שני הצדדים פעלו כשורה, ועל כן יש לחלק את אגרת בית הדין בין התובע והנתבע באופן שווה. לכן ישלם התובע לנתבע 100 ₪ כיוון ששילם הנתבע את כל דמי האגרה.

לסיכום:

עמוד 3 מתוך 4

הנזק לרכב על פי הערכת השמאי – 6,741 ₪.

שכר טרחת השמאי – 500 ₪.

השתתפות התובע באגרת בית הדין – 100 ₪. יקוזז מחיוב הנתבע.

עוגמת נפש – התביעה נדחית.

5. החלטה

הנתבע ישלם לתובע סה"כ ב7,141 ₪. התשלום תוך 30 יום מהמועד הנקוב על פסק הדין.

על פי הסכמת הצדדים, אין אפשרות ערעור על החלטה זו.

פסק דין ניתן ביום כ"ט תשרי התש"פ, 28 באוקטובר 2019

והאמת והשלום אהבו

בזאת באתי על החתום

הרב יוסף גרשון כרמל, אב"ד